

COMENIUS ZOMERCURSUS NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR 2016

INHOUDELIJK PLAN

OMSCHRIJVING PROJECT EN DOELSTELLINGEN

Onder de auspiciën van Comenius wordt elk jaar een zomercursus Nederlands georganiseerd voor studenten Nederlands. Volgend jaar zal de cursus in Brno plaatsvinden, en wel van 3 tot 14 juli 2016. De organisatie is in handen van Marta Kostelecká en Sofie Royeaerd, beiden verbonden aan de sectie Neerlandistiek van de vakgroep Germanistiek, scandinavistiek en neerlandistiek aan de Masaryk Universiteit te Brno.

De zomercursus van Comenius is een onontbeerlijk alternatief voor studenten die niet kunnen deelnemen aan de zomercursussen in de Lage Landen en heeft bovendien een eigen profiel. De cursus is namelijk bestemd voor Bachelorstudenten uit Centraal- en Oost-Europa en heeft als belangrijk nevendoeel om de banden tussen Centraal-Europese studenten te verstevigen. Studenten Nederlands uit de regio krijgen de gelegenheid om elkaar te ontmoeten en het gastland te leren kennen.

Het doel van de zomercursus is om het Nederlands van de deelnemers te verbeteren. De colleges taalverwerving vormen dan ook de hoofdmoot van de cursus. Traditiegetrouw worden vier moedertaalsprekers en ervaren NT2- en NVT-docenten aangesteld die afwisselend vier groepen van gemiddeld tien studenten voor hun rekening nemen. Het enthousiaste docententeam bestaat uit de Nederlanders Pablo Irizarri van Suchtelen (Radboud Universiteit Nijmegen) en Kirsten de Gelder (Kyiv National Linguistic University) en de Vlaamse docenten Kitty Sterkendries (Instituut voor Levende Talen in Leuven) en Tom De Moor (Universitair Centrum voor Talenonderwijs in Gent).

Elke zomercursus van Comenius wordt georganiseerd rond een bepaald thema. Zo stond de Brnose zomercursus in 2008 in het teken van het theater. Dit keer willen we het thema taalvariatie onder de aandacht brengen. Onder het motto “ieder vogeltje zingt zoals het gebekt is” wordt aandacht besteed aan regionale en stilistische variatie in het Nederlands: van de Vlaamse “tussentaal” tot gekleurd taalgebruik, van Surinaams-Nederlands tot straattaal.

Deze thema's staan centraal tijdens de lessen taalverwerving én daarbuiten. Zo willen we een aantal lezingen organiseren die bij het onderwerp taalvariatie aansluiten. Ulrike Vogl (Universiteit van Wenen) wil voor ons de openingslezing verzorgen en een woordje uitleg geven over het Nederlands als pluricentrische taal. Zij zal ook het project Dutch++ toelichten. Daarnaast is Pablo van Suchtelen bereid om zijn promotieonderzoek over meertaligheid te presenteren aan de studenten. Tot slot hopen we Jacomine Nortier via het Erasmusprogramma uit te kunnen nodigen voor een paar lezingen over haar specialisatie (straattaal).

Behalve deze academische component, die we zoveel mogelijk op de Bachelorstudenten afstemmen, willen we ook aandacht besteden aan de cultuur van de Lage Landen. Zo plannen we een Nederlandse filmvertoning in de universitaire bioscoop Scala en een concert met Nederlandse liedjes tijdens de slotavond.

Met de steun van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in de Tsjechische Republiek organiseren we daarnaast een lezing van de Vlaamse auteur Pieter De Buysser. Hij zal onder meer iets vertellen over (de bijzondere taalsituatie in) zijn roman *De Keisnijders*, die momenteel vertaald wordt door onze doctoranda Adéla Elbel, en over de manier waarop hij als theaterschrijver en -maker omgaat met taalvariatie. De Buysser is writer-in-residence in Praag en werkt onder meer aan een project over de erfenis van Václav Havel in Europa. Ook hierop kan de auteur ingaan.

Het is onze bedoeling om expliciet de aandacht te vestigen op de banden tussen de Lage Landen en Tsjechië. Zo willen we de (voormalige) stedenband van Brno en Utrecht onder de aandacht brengen tijdens een begeleide stadswandeling en een boottocht met boot "Utrecht" op het stuwmeer van Brno.

Zoals vermeld, vinden we het ook belangrijk dat de deelnemers het gastland leren kennen. Daarom willen we behalve enkele excursies in Brno zelf een uitstapje naar de historische Zuid-Moravische stad Mikulov organiseren.

DOELGROEP

De zomercursus is bedoeld voor veertig studenten Nederlands uit Centraal- en Oost-Europa. Alleen studenten die minimaal één jaar Nederlands studeren aan een instelling die aangesloten is bij het netwerk Comenius komen in aanmerking. Bovendien geven we de voorkeur aan studenten die nog niet eerder aan een zomercursus Nederlands (in de regio of in de Lage Landen) hebben deelgenomen. Studenten die willen deelnemen aan de zomercursus moeten lid worden van de vereniging Comenius.

AANTAL DEELNEMERS

De cursus is bestemd voor veertig studenten Nederlands (cf. supra). We betrekken ook onze eigen studenten bij de zomercursus en nodigen hen uit om de lezingen bij te wonen. De studenten van Brno bereiden in het kader van een stagevak onder meer een stadswandeling, Vlaamse quiz en een krantje/boekje voor de zomercursisten voor.

De colleges taalverwerving worden verzorgd door twee Nederlandse en twee Vlaamse docenten, nl.:

- Pablo Irizarri van Suchtelen (Radboud Universiteit Nijmegen)
- Kirsten de Gelder (Kyiv National Linguistic University)
- Kitty Sterkendries (Instituut voor Levende Talen in Leuven)
- Tom De Moor (Universitair Centrum voor Talenonderwijs in Gent)

De eerstgenoemde docent geeft ook een lezing over zijn promotieonderzoek. Ulrike Vogl (Universiteit van Wenen) is bereid om de openingslezing te geven. Jacomine Nortier, Universitair Hoofddocent bij de afdeling Taalkunde van de opleiding Nederlands aan de Universiteit Utrecht, proberen we via het Erasmusprogramma uit te nodigen voor een aantal lezingen over straattaal.

De lezingen worden dus verzorgd door twee Nederlandse deelnemers. De Vlaamse schrijver Pieter De Buysser zorgt voor de culturele component.

GEPLANDE ACTIVITEITEN

Hieronder volgt een summiere beschrijving van de geplande activiteiten. Op p. 6 worden deze activiteiten samengevat in een globale planning.

- LESSEN

De lessen vinden telkens tijdens de voormiddag plaats, behalve op zondag (vrije dag). Op maandag 4 juli wordt een intakegesprek met de deelnemers georganiseerd zodat de groepen (op basis van taalniveau) gevormd kunnen worden. Daarop kan een kennismakingsspel of -les volgen.

Vanaf dinsdag 5 juli beginnen de lesdagen. De lessen taalverwerving beginnen om 9 uur en eindigen om 12:30. Er wordt een pauze van een half uur voorzien. De lessen vinden plaats in het nieuwe gebouw van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Masaryk Universiteit te Brno.

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Masaryk Universiteit (Brno)
<http://www.phil.muni.cz/>

- LEZING ULRIKE VOGL

Ulrike Vogl, werkzaam bij de vakgroep Nederlands van de Universität Wien, geeft een openingslezing over het Nederlands als pluricentrische taal. Zij is betrokken bij de projecten DYLAN (Language Dynamics and Management of Diversity) en Dutch++ en vertelt ook iets over dit laatste project.

Dr. Ulrike Vogl
<http://www.ned.univie.ac.at/nederlandistik/ueber-uns/mitarbeiterinnen/ulrike-vogl/>

- LEZINGEN JACOMINE NORTIER

We proberen Jacomine Nortier via het Erasmusprogramma uit te nodigen voor twee lezingen over straattaal. Nortier is Universitair Hoofddocent bij de afdeling Taalkunde van de opleiding Nederlands aan de Universiteit Utrecht.

Dr. Jacomine Nortier
<http://www.uu.nl/medewerkers/JMNortier/0>

- LEZING PABLO IRIZARRI VAN SUCHTELEN

Van Suchtelens promotieonderzoek gaat over het Spaans als thuistaal van tweetaligen in Nederland. In een toegankelijke lezing voor de studenten behandelt hij meertaligheid en thuistalen in Nederland.

Pablo Irizarri van Suchtelen
http://www.ru.nl/taalwetenschap/wie_wat_waar-oud/medewerkers/pablo-irizarri/

- RONDELEIDING BRNO EN ONTVANGST OP HET STADSHUIS

Op de kennismakingsdag geven de studenten Nederlands uit Brno een rondleiding aan de zomercursisten. Wij proberen een officiële verwelkoming op het stadshuis te regelen. Na afloop

wordt iedereen getrakteerd op een drankje op het prachtige terras van café Pilat. Wie wil kan het Nederlandse abdijbier La Trappe bestellen.

Nová radnice

<http://www.brno-stred.cz/album/nova-radnice>

Café Pilat

<https://www.facebook.com/cafepilat>

- **UITSTAP NAAR MIKULOV**

We brengen een bezoek aan de historische Zuid-Moravische stad Mikulov. Deze stad staat niet alleen bekend om haar prachtige plein en joodse bezienswaardigheden maar ook om haar wijncultuur. Een bezoek aan een traditionele Moravische wijnkelder mag dan ook niet ontbreken. We sluiten deze uitstap af met een kleine wijnproeverij met eten in wijnkelder Pod Kozím hrádkem.

Mikulov

<http://www.mikulov.cz/cz/>

Vinný sklep Pod Kozím hrádkem

<http://www.podkozimhradkem.cz/>

- **UITSTAP KRAVÍ HORA**

We zoeken verkoeling op in het park en het openluchtwembad op Kraví hora. Vanop deze heuvel heb je een prachtig uitzicht op de stad Brno.

Koupaliště Kraví hora

<http://www.kravihora-brno.cz/>

- **UITSTAP STUWMEER BRNO**

We nemen boot "Utrecht", genoemd naar de zusterstad van Brno, naar kasteel Veveří. De studenten krijgen de gelegenheid om de binnenplaats van het kasteel te bezichtigen.

Brněnska přehrada

<http://www.brnenskaprehrada.cz/>

Hrad Veveří

<http://www.veveri.cz/>

- **NEDERLANDSE FILMNAMIDDAG**

We laten een recente Nederlandse film zien in de grote bioscoopzaal van bioscoop Scala, een paar jaar geleden overgenomen door de Masaryk Universiteit.

Univerzitní kino Scala

<http://www.kinoscala.cz/>

- **LEZING PIETER DE BUYSSER**

Pieter De Buysser is theaterauteur. In 2012 verscheen zijn romandebuut *De Keisnijders* dat momenteel door Adéla Elbel, als doctoranda verbonden aan de sectie neerlandistiek in Brno, wordt vertaald naar het Tsjechisch. De Buysser is voor een periode van twee jaar aangesteld als artist-in-residence in theater Archa te Praag. Hij zal een lezing verzorgen voor de studenten.

Pieter De Buysser
www.pieterdebuysser.com

- **WELKOMDINER**

Om de zomercursus op een feestelijke manier te openen, organiseren we op de aankomstdag een welkomdiner. We kunnen dan al informatie over het verloop van de cursus geven. Het diner vindt mogelijk plaats in restaurant Avia.

Restaurace Avia
<http://www.aviacafe.cz/nase-kuchyne>

- **FEESTDAG VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP**

Ter ere van de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap organiseren de studenten van Brno een quiz over Vlaanderen. De dag wordt afgesloten met een feestelijk Vlaams diner en een kleine proeverij van Belgisch bier.

Brasserie Mulé
www.facebook.com/mulebrno/

- **CONCERT EN AFSCHIEDSDINER**

We sluiten de zomercursus af met een gezamenlijk diner en concert van Hrochansony, die een paar Nederlandse chansons te berde brengen.

Hrochansony
<http://www.hrochansony.cz/>

Kabaret Špaček
<http://kabaretspacek.cz/>

BEOOGDE RESULTATEN

De zomercursus heeft in de eerste plaats als doel de kennis van het Nederlands van de deelnemers te verbeteren. Tijdens de intensieve lessen taalverwerving wordt de nadruk gelegd op woordenschatuitbreiding en spreekvaardigheid. De voertaal tijdens alle activiteiten is het Nederlands.

Wij willen met deze cursus ook bijdragen aan de kennis van verschillende variëteiten van het Nederlands. In de reguliere lessen wordt hier niet altijd even veel aandacht aan besteed. We vinden het belangrijk om de drie polen van de Nederlandse standaardtaal onder de aandacht te brengen en te wijzen op andere vormen van taalvariatie (bijv. groepstalen en stilistische variatie). Ook willen we de deelnemers wijzen op het project Dutch++, zodat ze na de cursus thuis aan de slag kunnen.

De zomercursus heeft ook een culturele component. Zo staat een Nederlandse film op het programma, houdt de Vlaamse auteur Pieter De Buysser een lezing en worden er diverse uitstapjes georganiseerd. De deelnemers leren op die manier een aantal aspecten van de Nederlandse en Vlaamse cultuur én van het gastland kennen. Een bijkomend resultaat is dat de studenten de vereniging Comenius leren kennen en zich bewust worden van samenwerkingsverbanden tussen Centraal-Europa en de Lage Landen.

COMMUNICATIE MET DE DOELGROEP

Alle instellingen die zijn aangesloten bij Comenius worden geïnformeerd over de zomercursus en de aanmeldingsprocedure. Na het selectieproces, dat in samenspraak met de contactpersonen van de diverse instellingen verloopt, worden de geselecteerde studenten via e-mail en Facebook op de hoogte gehouden.

GLOBALE PLANNING VAN DE ACTIVITEITEN

Hieronder vindt u een voorlopige planning van de activiteiten. Op de lesdagen wordt telkens een gemeenschappelijke lunch voorzien.

Datum	Voormiddag	Namiddag
zo 3/7	aankomst studenten	aankomst studenten welkomdiner
ma 4/7	plaatsingstoets, kennismakingslessen/spelen	Lezing Ulrike Vogl Rondleiding Brno + verwelkoming stadshuis
di 5/7 (feestdag)	lessen	Lezing Jacomine Nortier Lezing P. Van Suchtelen
wo 6/7 (feestdag)	lessen	Uitstap naar Mikulov Wijnkelder + eten
do 7/7	lessen	Lezing Pieter De Buysser
vr 8/7	lessen	Lezing J. Nortier (2) Nederlandse film
za 9/7	lessen	Kravis hora (park en openluchtwembad)
zo 10/7	vrije dag	vrije dag (finale EK voetbal)
ma 11/7	lessen	Vlaamse quiz Feestelijk Vlaams diner
di 12/7	lessen	Uitstap Brno stuwmeer Met de boot naar kasteel Veveří
wo 13/7	lessen	Afscheidsdiner + concert in Kabaret Špaček
do 14/7	vertrek studenten	vertrek studenten